

Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia, 1. februar 2013

Kære læser

Det ser lovende ud med såvel havørne som vandrefalke. Der er set flere havørne ved Rands Fjord de seneste måneder, men de er måske for unge til at yngle i år. Derimod synes der god grund til at have store forventninger til familieførøgelse i Skærbæk, hvor vandrefalkene holder til. Det bliver et spændende forår.

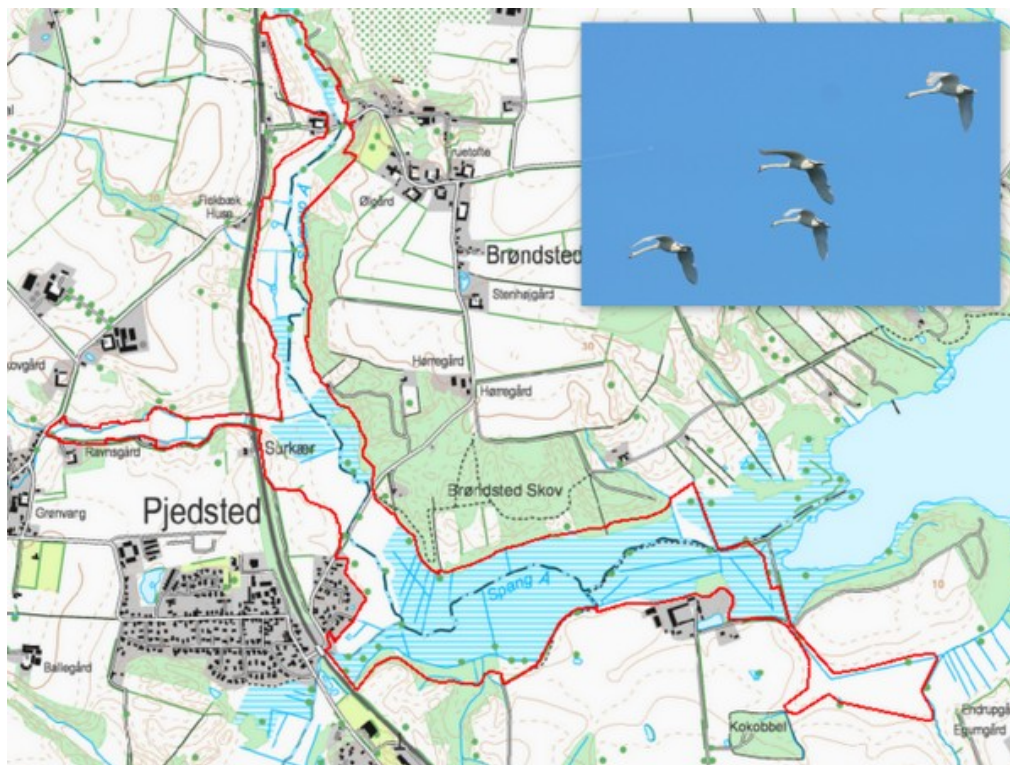
Ja, så er vi her igen med nyheder om natur og miljø i Fredericia Kommune. Måske hjælper det, at vi hver gang opfordrer læserne til at fortælle andre om det gratis nyhedsbrev, for nu har vi 565 modtagere. Men vi vil gerne have mange flere – og husk, man behøver ikke være medlem af DN for at få brevet.

Sæt x ved den 21. april!

I år samler frivillige borgere i Fredericia Kommune affald i naturen den 21. april, som sædvanlig fra kl. 10-13. Vi fortæller i den kommende tid i nyhedsbrevet og i annoncer, hvordan du får en rute at samle på, og hvor let det er at komme af med de fyldte poser.

Tilmeld dig endelig ikke til affaldsindsamlingen direkte på DN's hovedhjemmeside. Det giver en masse bøv! med flere hold indsamlere på samme rute, uafhængte poser etc. etc.

Rands Fjord Enge - måske et nyt fugle-eldorado

Hvis alt går vel, er vi på vej til at få et nyt, spændende naturområde med et rigt fiske- og fugleliv. Den røde streg markerer projektgrænsen.

Sidst i december 2012 var man nået så vidt i Naturstyrelsen, at man kunne sende vådområdeprojektet Rands Fjord Enge i udbud. Formålet er at fjerne kvælstof og fosfor, som strømmer ud fra de dyrkede marker. Kvælstof giver stor algevækst, iltsvind og efterfølgende fiskedød i vores salte vande, når algerne dør om efteråret. Fosfor er især et problem for søer som Rands Fjord – også grundet algevækst.

Ud over en gunstig virkning på vores vande kan vi forvente forbedrede forhold for vandfugle og fisk i projektområdet.

Man har flere scenarier – vi håber på det af dem, som indebærer, at Skærup Å bliver genslynget, at diger ud mod Spang Å bliver fjernet, og at man hører op med at skære grøde. Store engområder vil så blive oversvømmet i vinterhalvåret. Noget i retning af det vi ser vest for Pjedsted efter naturgenopretningen for nogle år siden.

I vores [nyhedsbrev fra april 2012](#) efterlyste vi netop projekter som det, vi her har omtalt, så Rands Fjord kan få en bedre vandkvalitet og et mere spændende fiske- og fugleliv. Og vi håbede på at få del i det beløb, som staten afsatte til fosforprojekter i ådale. Det kan vi åbenbart være så heldige at få, men vi mangler endnu den altafgørende forudsætning, nemlig at lodsejerne vil være med.

En uventet og sjælden oplevelse på Lillebælt

Fisketuren truede med at blive en fiasko – ingen fisk (som så ofte før i de senere år!), men så viste der sig to Atlanterhavs-fugle: Suler! Det er en stor fugl med et vingefang på næsten to meter. "Sorg blev til glæde vendt", som det står i den gamle salme. Fotoene er ikke strålende, men det er altså svært fra en vippende båd og i det svindende lys sidst på eftermiddagen!

Du har måske set på TV, hvordan suler fra stor højde dykker lodret ned efter fisk. Dette syn lod sig se lige ud for Fredericia Havn først i januar.

Vi har kigget på registreringerne i DOF-basen fra 2000-2012, og langt de fleste observationer i vores kommune er sket ved Trelde Næs. Faktisk er der kun to observationer sydligere - i Kolding Kommune for nogle år siden. Der er få observationer over danske farvande i januar, de fleste er i september-november.

I vores del af verden hører sulen hjemme på øer i Atlanterhavet, men storme driver af og til flokke af suler østpå, og de ses ret tit ved Blåvand og Skagens Gren. Således også i efteråret, hvor en del suler fulgte sildestimer ned i Kattegat og helt ned til os.

Hvis du vil se meget bedre fotos af suler – både voksne og unger - [så kig her for at se billeder](https://picasaweb.google.com/108588418808792329229/NewZealandSulekolonienFebruar2012?authuser=o&authkey=Gv1sRgCMHB6Jy46JL_nwE&feat?redirect=1)
(https://picasaweb.google.com/108588418808792329229/NewZealandSulekolonienFebruar2012?authuser=o&authkey=Gv1sRgCMHB6Jy46JL_nwE&feat?redirect=1)

Fotoene blev taget på New Zealand sidste vinter og er af en nærtstående art (*Morus serrator*, vores er *Morus bassanus*).

Skab liv omkring dig

Natuglen har fundet sig et hult træ. Den er fotograferet i Ungarn, hvor der er flere hule træer end her i landet. Vores skovbrug er så rationelt: Når træet har sin højeste værdi, bliver det fældet. Og det er længe inden, det bliver gammelt og hult. Derfor er biodiversiteten i mange af vores skove ret ringe.

Mange fugle har svært ved at finde redepladser, fordi de som natuglen på fotoet er afhængige af hule træer eller huller i træer. Musvitter, blåmejser og stære har det ikke alt for svært, for mange har hængt kasser op i deres haver. Og det har både fugle og mennesker meget fornøjelse af.

Også større fugle som natugle og tårnfalk går villigt i redekasser, hvis man ellers hænger kassen op i nærheden af et godt jagtrevir – det er især mus, det gælder. Sæt uglekassen op i en skov, en park eller en stor have - falkekassen skal vende ud mod åbne marker med kort græs – altså ikke ud mod kornmarker.

I vores [april 2012 nummer](#) fortalte vi, hvordan vi sammen med kommunen satte 123 fuglekasser op på volden og andre steder, og allerede samme år – i juni - kunne vi fortælle, at mange af kasserne var i brug.

Det er lige årstiden til at fatte værktøjet og gå i gang, men gør det rigtigt. Selve kassen og åbningen skal have de rigtige mål, og den skal hænge i en bestemt højde og aldrig mod syd eller vest – for så får ungerne det for varmt.

Se her om [fuglekasser \(http://www.dof.dk/sider/index.php?option=com_content&task=view&id=63&Itemid\)](http://www.dof.dk/sider/index.php?option=com_content&task=view&id=63&Itemid)

Hvis det med at snedkerere ikke lige er dig, kan du købe kasser – se hos [DN](#)

...eller hos [DOF \(http://www.naturbutikken.dk/pl/Redekasser_Foderhuse_Redekasser_221.aspx\)](http://www.naturbutikken.dk/pl/Redekasser_Foderhuse_Redekasser_221.aspx)

Et uegnet tårn forsvandt og et lovende hus kom til

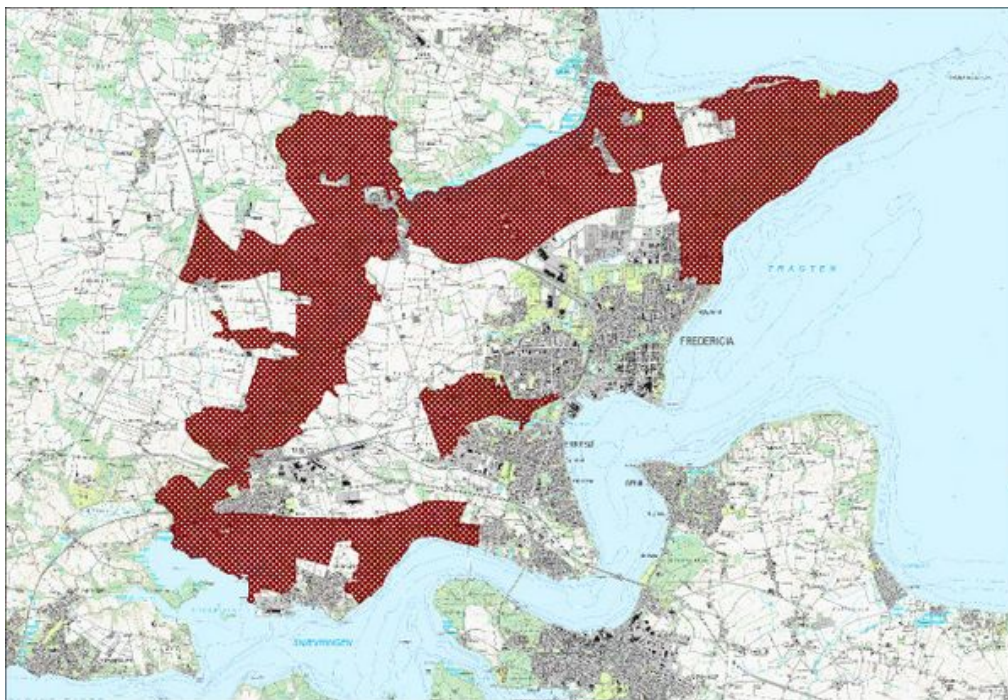
Kommunen har ladet bygget et fuglehus ved Rands Fjord – et hus beregnet på at kigge fugle. Vi tror, det vil være meget bedre end det nedrevne fugletårn. Der var nu ikke meget at se den 25.12.!

Du husker sikkert det fugletårn ved Rands Fjord, som man kunne komme til fra Fager Lien. Der var en fin udsigt fra tårnet, men fuglene havde også en fin udsigt til fuglekiggerne. Så de bragte sig hurtigt ud på stooooor afstand.

Ejeren af grunden ønskede fugletårnet fjernet og adgang til marken forbudt, idet han havde set børn jage med de kalve, han havde gående sammen med deres mødre - af racen skotsk højlandskvæg. Men han gav kommunen lov til at bygge et nyt tårn yderst på skrænten ned mod Rands Fjord.

Kommunen ville rejse et tårn som det gamle, men vi foreslog i stedet et fuglehus, hvor man ikke kommer til at stå som en silhuet op mod himlen – meget synlig for fuglene. Sådan er det blevet. Lidt ærgerligt, at man på vej ind i huset er ret synlig for fuglene.

Vi har meget at takke Thomas Banke for

Her kan du se de fire landskabsparker. Mod syd Lillebælt Landskabspark, mod vest og nord den meget store Elbodal Landskabspark, som strækker sig frem til Vejle Fjord. Mod øst Trelde Landskabspark. Og i midten den mindre Fuglsang Landskabspark. Der er typisk en kerne af natur med omgivende, dyrkede marker, så man kan se landskabets former. (kort: Fredericia Kommune)

I stedet for "vi" i overskriften burde der egentlig stå "alle naturinteresserede".

Vi har som organisation ingen mening om, hvorvidt det er rimeligt eller ej, at Thomas Banke måtte gå af som borgmester og som byrådsmedlem. Men vi har lyst til at minde om, at Thomas Banke har en stor del af æren for, at Fredericia Kommune som den eneste i Danmark har udlagt store arealer som landskabsparker.

Æren må Thomas Banke dele med Marianne Thomsen fra SF – hun gik ind for vores idé om landskabsparker og fremsatte forslag herom i Fredericia Byråd. Forinden havde Thomas Banke overbevist sine partifæller og alliancepartnere blandt byrådets partier om ideen. Det endte med, at 20 ud af 21 byrådsmedlemmer stemte for forslaget.

Fredericia Kommunes stærke side er bestemt ikke markedsføring – vi vil tro, at alle andre kommuner stolt ville have fortalt vidt og bredt om deres beslutning om at beskytte natur og landskaber.

Hvis du vil vide, hvad en landskabspark er, og hvis du vil se fotos fra vores fire landskabsparker, så [kig her](#).

Kampen om stien i Egeskov er ikke slut!

Ud over at være fredet er det naturgenoprettede område også beskyttet af naturbeskyttelsesloven. Kommunen har givet sig selv en dispensation og dermed ret til at lave stien – [se den her](#) ([/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fLokale_afdelinger%2fFredericia%2f2013%2f201302%2fFredericia+Kommunes+dispensation_+sti_.pdf](#))

Men da vi finder, at kommunens undersøgelse af områdets planter og dyr er meget lemfældig, har vi klaget over dispensationen til Natur- og Miljøklagenævnet – [se klagen her](#) ([/Admin/Public/DWSDownload.aspx?File=%2fFiles%2fFiler%2fLokale_afdelinger%2fFredericia%2f2013%2f201302%2fKlage+over+dispensation+til+etablering+af+stiforløb+ved+Egeskov.pdf](#))

En særegen situation: Først gav fredningsmyndighederne os ret og forbød stien. Det klagede kommunen over til Natur- og Miljøklagenævnet og fik ret til at lave stien. Nu klager vi så til samme nævn. Når vi orker at blive ved, skyldes det to ting: Stien vil ødelægge søen og åen som ynglested for vandfugle og odder, og det bliver en elendig sti, idet man kommer til at gå i en tunnel af tagrør, brændenælder og pilebuske. Det vil være meget bedre med en sti på modsat side af søen nær husene i Egeskov. Herfra vil der blive en flot udsigt, og man vil kunne gå der på alle årstider.

Billeder fra nyhedsbrevets læsere

Musvåger på foderbrættet æder og lever og andet godt. Peter H. Kromann, Sønderskov

Hvis du bor op til en skov eller et andet naturområde, kunne du gøre som Kromann. Bemærk den store farveforskel, der kan være mellem musvåger.

Kjeld Lund, Skærbæk, fortæller, at han i januar så to sæler ved Børup Sande: ”11. jan fik jeg billeder fra badebro ved Børup Sande her ved Skærbæk af to stk sæler.- den ene svømmede nysgerrigt ind mod mig til blot 7 m´s afstand.”

Sæler ses oftere og oftere i Lillebælt. Uden at være eksperter på området mener vi at kunne se, at der er tale om vores almindeligste sælart, spættet sæl. Gråsæl er ret sjælden og noget større.

[Se Kjeld Lunds fotos her \(https://picasaweb.google.com/108588418808792329229/SLerFeb13?authuser=0&authkey=Gv1sRgCKOTjNfp9q-47gE&feat?nodirect=1\)](https://picasaweb.google.com/108588418808792329229/SLerFeb13?authuser=0&authkey=Gv1sRgCKOTjNfp9q-47gE&feat?nodirect=1)

Spurvehøg tager solsort - [se det her](#)

- eller brug dette [link til YouTube \(http://www.youtube.com/watch?v=-kkxDlu8ulg&feature=youtu.be\)](http://www.youtube.com/watch?v=-kkxDlu8ulg&feature=youtu.be). Spurvehøg tager solsort i haven. Børge Stavenso, Taulov

Er der emner, du synes, vi skal skrive om?

Så send os en mail - fredericia@dn.dk - eller ring til Karsten Enggaard eller Ole Klottrup

Tilmelding til DN Fredericias nyhedsbrev kan ske [her](#)
Her kan du også se de tidligere nyhedsbreve.

Mange hilsener Danmarks Naturfredningsforening i Fredericia

Karsten Enggaard, formand – tlf. 7594 3166

Ole Klottrup, næstformand – tlf. 7593 1717

e-mailadresse: fredericia@dn.dk

Hjemmeside: www.dn.dk/fredericia

Meld dig ind i DN på www.dn.dk

Gå ind på vores hjemmeside www.dn.dk/fredericia og se mere om, hvad vi arbejder med her i kommunen. DN's overordnede hjemmeside finder du her www.dn.dk.

Og er du i tvivl om noget, så ring til Karsten Enggaard på 7594 3166.

Om DN

DN arbejder for mere natur, et bedre miljø og med bekæmpelse af klimaproblemer. Vi spreder viden om natur og miljø, skaber løsninger og påvirker politikere og myndigheder. DN har 133.000 medlemmer og 1500 frivillige i 98 lokale afdelinger.

Støt DN på www.dn.dk/beskytnaturen

> [Afmeld nyhedsbrevet på dn.dk/nyhedsbrev](http://dn.dk/nyhedsbrev) > [Følg DN på Facebook \(http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-](http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439)

[Naturfredningsforening/38507331439\)](http://www.facebook.com/home.php#!/pages/Danmarks-Naturfredningsforening/38507331439)

